

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

งานวิจัยเรื่อง เพจเฟซบุ๊ก ที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตของประชากร กรณีศึกษา เพจบุ๊กแฟนเพจ บัณฑิต อึ้งรังษี: อาจารย์ของอาจารย์ เป็นการศึกษาวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) เพื่อให้ผลศึกษาบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ได้ตั้งไว้ โดยใช้วิธีการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อศึกษาหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต่าง ๆ ตามสมมติฐานที่ตั้งไว้และผลของการวิจัยเชิงปริมาณสามารถนำมาประกอบการวิเคราะห์ให้มีความชัดเจนยิ่งขึ้นมีรายละเอียดวิธีการศึกษาดังต่อไปนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ศึกษา

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ สมาชิกเพจเฟซบุ๊ก บัณฑิต อึ้งรังษี: อาจารย์ของอาจารย์ จำนวน 424,725 คน (สถิตินับจากวันที่ 30 กรกฎาคม 2560) กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดใช้สูตรของ (Taro Yamane , 1973 อ้างถึงใน ธานีรินทร์ ศิลป์จารุ, 2557, หน้า 45) กรณีทราบจำนวนประชากร การกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างที่มีค่าความน่าเชื่อถือโดยกำหนดความเชื่อมั่น 95% ถือว่ามีความผิดพลาดมาตรฐานไม่เกิน 5% หรือที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ดังนี้

ขนาดกลุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยได้กำหนดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้การคำนวณ จากสูตรดังนี้ (TARO YAMANE)

$$n = \frac{N}{1+Ne^2}$$

โดยที่ n = จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

N = จำนวนประชากร

e² = ความคลาดเคลื่อนของกลุ่มตัวอย่าง (0.05)

โดยยอมให้มีความคลาดเคลื่อนในการสุ่มตัวอย่างร้อยละ 5

แทนสูตรได้ดังนี้

$$n = \frac{424,725}{1 + 424,725 (0.05)^2}$$

$$n = 400$$

ฉะนั้นผู้วิจัยจึงกำหนดกลุ่มตัวอย่าง ไว้ที่ 400 คนและมีการสุ่มตัวอย่างดังต่อไปนี้ การวิจัยครั้งนี้มีจำนวนกลุ่มตัวอย่างเป้าหมาย 400 คน และให้หารเลือกกลุ่มตัวอย่างที่ระดับความคลาดเคลื่อน 5% และกำหนดความเชื่อถือได้ 95% ผู้วิจัยกำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางสุ่มสุ่ม TARO YAMANE

การสุ่มกลุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบ ไม่ใช้ความน่าจะเป็น โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบสะดวก (Convenience Sampling) จากจำนวนประชากรกลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 คน โดยจะทำการเลือกสุ่มกลุ่มตัวอย่าง ที่เป็นผู้ติดตามแฟนเพจเฟซบุ๊ก บัณฑิต อึ้งรังษี: อาจารย์ของอาจารย์

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือแบบสอบถามปลายปิด (Close-ended Question) และปลายเปิด (Open-ended Question) ครอบคลุมหัวข้อที่ต้องการศึกษา ประกอบด้วย 5 ตอน ดังนี้ แบบสอบถามปลายปิด จะมีทั้งหมด 5 ตอนได้แก่

ตอนที่ 1 เป็นคำถามทั่วไปเกี่ยวกับลักษณะทางประชากรศาสตร์ มีลักษณะคำถามแบบเลือกตอบ (Check List)

ตอนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับการใช้เฟซเฟซบุ๊ก มีลักษณะคำถามแบบเลือกตอบ (Check List)

ตอนที่ 3 เป็นคำถามเกี่ยวกับการใช้ประโยชน์ เฟซบุ๊กแฟนเพจ เป็นคำถามมาตราส่วนค่า 5 ระดับ แบบ Likert Scale

ตอนที่ 4 เป็นคำถาม เพจเพชบุ๊กที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตของประชากร เป็นคำถาม มาตราส่วนค่า 5 ระดับ แบบ Likert Scale

ส่วนแบบสอบถามปลายเปิด จะมี 1 ตอนใหญ่ คือ

ตอนที่ 5 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

โดยที่แต่ละคำถามแบ่งระดับที่มีผลออกเป็น 5 ระดับ ซึ่งเป็นระดับการวัดข้อมูลแบบอันตรภาคชั้น (Interval Scale) และได้กำหนดค่าของการประเมินความสำคัญได้ดังนี้

ค่าประเมิน	ระดับการใช้ประโยชน์
5	มากที่สุด
4	มาก
3	ปานกลาง
2	น้อย
1	น้อยที่สุด

ในการวิเคราะห์ข้อมูลของแบบสอบถามดังกล่าวจะใช้เกณฑ์ในการให้คะแนน เฉลี่ยโดยใช้สูตร คำนวณหาช่วงกว้างของชั้นดังนี้ (ชูศรี วงศ์รัตนะ. 2541, หน้า 25)

$$\begin{aligned} \text{อันตรภาคชั้น (Interval)} &= \frac{\text{พิสัย (Range)}}{\text{จำนวนชั้น (Class)}} \\ &= \frac{5 - 1}{5} \\ &= 0.8 \end{aligned}$$

ดังนั้น จึงสามารถกำหนดเกณฑ์เฉลี่ย ได้ดังนี้

ระดับคะแนนเฉลี่ย	การแปลความหมาย
ค่าเฉลี่ย 4.21 – 5.00	หมายถึง มากที่สุด
ค่าเฉลี่ย 3.41 – 4.20	หมายถึง มาก
ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.40	หมายถึง ปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.81 – 2.50	หมายถึง น้อย
ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.80	หมายถึง น้อยที่สุด

การสร้างเครื่องมือวิจัย

1. ศึกษาตำรา เอกสาร บทความ ทฤษฎีต่างๆ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อกำหนดขอบเขตของการวิจัย และสร้างเครื่องมือในงานวิจัยให้ครอบคลุมตามความหมายของการวิจัย
2. ศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถาม จากเอกสาร เพื่อกำหนดขอบเขตและเนื้อหาแบบสอบถามจะได้มีความชัดเจนในการวิจัยยิ่งขึ้น
3. นำข้อมูลที่ได้มาสร้างแบบสอบถาม
4. นำแบบสอบถามฉบับร่างที่ได้ไปขอคำปรึกษาและคำแนะนำจากผู้ทรงคุณวุฒิ พิจารณาตรวจสอบในการแก้ไข ปรับปรุง เพื่อให้อ่านแล้วมีความถูกต้อง เข้าใจง่าย และชัดเจนยิ่งขึ้น

การทดสอบเครื่องมือที่ใช้ทำการวิจัย

แบบสอบถามที่ใช้เป็นเครื่องมือในการทำวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการทดสอบก่อนนำไปใช้จริง (Pre-Test) เพื่อความแม่นยำ (Accuracy) และเที่ยงตรง (Validity) ของคำถาม โดยทำการทดสอบกับผู้ที่มีคุณสมบัติตรงกับกลุ่มเป้าหมายที่กำหนด จำนวน 30 ชุด เมื่อได้ผลแล้ว นำมาปรึกษากับอาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อแก้ไขปรับปรุงอีกครั้ง เพื่อนำไปใช้เก็บข้อมูลภาคสนามจริงต่อไป

1. การทดสอบความเที่ยงตรง (Validity) ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามไปปรึกษากับอาจารย์ที่ปรึกษา จากนั้นนำแบบสอบถามมาพิจารณาโครงสร้างแบบสอบถาม (Construct Validity) เนื้อหา และภาษาที่ใช้ (Content Validity) ซึ่งมีการปรับปรุงและแก้ไขเพิ่มเติมในบางข้อ ทั้งนี้เพื่อให้แบบสอบถามสามารถตอบวัตถุประสงค์และสมมุติฐานของการวิจัยได้อย่างแท้จริง

วิธีการรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยทำการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง การเก็บข้อมูลใช้วิธีให้กลุ่มตัวอย่างกรอกแบบสอบถามออนไลน์ ที่นำไปวางไว้ในเฟซบุ๊กแฟนเพจบัณฑิต อึ้งรังษี: อาจารย์ของอาจารย์ ที่กำหนดไว้ในวิธีการสุ่มตัวอย่าง ทั้งนี้ผู้วิจัยได้มีการชี้แจงที่มาและวัตถุประสงค์ให้กับกลุ่มตัวอย่างทราบ รวมทั้งวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ตรงกัน ใช้ระยะเวลาเก็บรวบรวมข้อมูลระหว่างเดือน พฤศจิกายน พ.ศ. 2560 - มกราคม พ.ศ. 2561

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

จากตัวแปรที่กำหนดและข้อมูลที่รวบรวมได้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์เพื่อหาคำตอบด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปสำหรับการวิเคราะห์ สถิติที่ใช้วิเคราะห์ มีดังนี้

1. สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive statistics) ใช้เพื่อสรุปลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง โดยหาความถี่ (Frequency) การกระจายอัตราส่วนร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
2. สถิติเชิงอนุมาน (Inferential statistics) ใช้เพื่อทดสอบสมมติฐาน ได้แก่
 - 2.1 ใช้ ค่าสถิติไคสแควร์ (Chi-Square Test) ในการหาความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทางประชากรของกลุ่มตัวอย่าง และพฤติกรรมการใช้เพจเฟซบุ๊ก
 - 2.2 สถิติทดสอบค่าที (t-test) กรณีตัวแปรสองกลุ่ม และการสอบค่าเอฟ (F-test) ด้วยวิธีการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA) เมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจึงทำการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่โดยวิธีของเชฟเฟ้ (Scheffé)
 - 2.3 ใช้ ค่าสถิติสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's Correlation) ใช้ทดสอบความสัมพันธ์ของการใช้เพจเฟซบุ๊กที่มีอิทธิพลต่อการยกระดับคุณภาพชีวิต

เกณฑ์การวัดขนาดของความสัมพันธ์ (ประคอง กรรณสูต, 2534 หน้า 111)

1. ถ้าค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เข้าใกล้ 1 (ประมาณ 0.70 - 0.90) ถือว่ามีความสัมพันธ์กันสูง (ถ้าสูงกว่า 0.90 ถือว่าอยู่ในระดับสูงมาก)
2. ถ้าค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เข้าใกล้ 0.05 (ประมาณ 0.30 - 0.70) ถือว่ามีความสัมพันธ์อยู่ในระดับปานกลาง

3. ถ้าค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เข้าใกล้ 0.00 (ประมาณ 0.30 และต่ำกว่า) ถือว่ามีความสัมพันธ์อยู่ในระดับต่ำ
 4. ถ้าค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เป็น 0.00 แสดงว่าไม่มีความสัมพันธ์กันเชิงเส้นตรง
 5. ถ้าค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ต่ำกว่า 0.00 (ประมาณ -0.30 หรือต่ำกว่า) ถือว่ามีความสัมพันธ์กันอยู่ในระดับต่ำแต่มีความสัมพันธ์ไปในทิศทางตรงกันข้าม
 6. ถ้าค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เข้าใกล้ 0.05 (-0.03 ถึง -0.07) ถือว่ามีความสัมพันธ์กันอยู่ในระดับปานกลางแต่มีความสัมพันธ์ไปในทิศทางตรงกันข้าม
3. ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลจะนำไปสรุปเป็นแบบบรรยายเพื่อนำไปเป็นผลการวิจัย